

Предмет	Патолошки основи на болестите						
Студиска програма	Доктор по дентална медицина						
Код	2110						
Студиска година	Втора (II)						
семестар	Четврт (IV)						
Вкупно часови	75						
Кредити	6						
Вид на предмет	Задолжителен; базичен медицински, претклинички						
Предуслови	Потпис од Општа патологија						
Изведува	Катедра по патологија, Медицински факултет						
Одговорен наставник	Проф. д-р Л. Спасевска						
Адреса	Катедра по патологија, Медицински факултет, Водњанска 17 Скопје; lspasevska@ yahoo com.mk						
Клучни зборови	Стоматолошки факултет, прв циклус на студии, задолжителен предмет, Патолошки основи на болестите						
Наставна содржина	Теоретска настава:						
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Методска единица</th> <th>часови</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> Патологија на PEC Патологија на анемиите : поделба Патологија на белата крвна лоза и лимфни јазли Леукопенија: неутропенија, агранулоцитоза Реактивна (инфламаторна) пролиферација на белите крвни клетки и лимфните јазли: леукоцитоза, акутен неспецифичен лимфаденит, хроничен неспецифичен лимфаденит Неопластична пролиферација на белата крвна лоза - етиолошки и патогенетски фактори Лимфоиди неоплазми : non-Hodgkin i Hodgkin lymphomi Миелоидни неоплазми (акутна миелоична леукемија, миелодиспластичен синдром, хронична миелопродиферативна болест) </td> <td>5</td> </tr> <tr> <td> Патологија на кардиоваскуларен систем Болести на артериските крвни садови Атеросклероза и артериолосклероза : дефиниција, епидемиологија, ризик фактори, етиопатогенеза, морфологија, компликации. Аневризми: дефиниција, видови според етиологија и форма, компликации и прогноза. Болести на вените: варикозни вени, флеботромбоза и тромбофлебит Патологија на срцето Конгестивна (лева и десна) срцева слабост: општо за срцевата слабост: приципи, компензаторни менханизми, декомпензација, морфологија, ефекти на други органи, Исхемична срцева болест (етиологија и патогенеза): ангина пекторис, миокарден инфаркт (етиологија и патогенеза, морфологија, клиничка презентација, доцни компликации), хронична исхемична срцева болест, нагла срцева смрт </td> <td>6</td> </tr> </tbody> </table>	Методска единица	часови	Патологија на PEC Патологија на анемиите : поделба Патологија на белата крвна лоза и лимфни јазли Леукопенија: неутропенија, агранулоцитоза Реактивна (инфламаторна) пролиферација на белите крвни клетки и лимфните јазли: леукоцитоза, акутен неспецифичен лимфаденит, хроничен неспецифичен лимфаденит Неопластична пролиферација на белата крвна лоза - етиолошки и патогенетски фактори Лимфоиди неоплазми : non-Hodgkin i Hodgkin lymphomi Миелоидни неоплазми (акутна миелоична леукемија, миелодиспластичен синдром, хронична миелопродиферативна болест)	5	Патологија на кардиоваскуларен систем Болести на артериските крвни садови Атеросклероза и артериолосклероза : дефиниција, епидемиологија, ризик фактори, етиопатогенеза, морфологија, компликации. Аневризми: дефиниција, видови според етиологија и форма, компликации и прогноза. Болести на вените: варикозни вени, флеботромбоза и тромбофлебит Патологија на срцето Конгестивна (лева и десна) срцева слабост: општо за срцевата слабост: приципи, компензаторни менханизми, декомпензација, морфологија, ефекти на други органи, Исхемична срцева болест (етиологија и патогенеза): ангина пекторис, миокарден инфаркт (етиологија и патогенеза, морфологија, клиничка презентација, доцни компликации), хронична исхемична срцева болест, нагла срцева смрт	6
Методска единица	часови						
Патологија на PEC Патологија на анемиите : поделба Патологија на белата крвна лоза и лимфни јазли Леукопенија: неутропенија, агранулоцитоза Реактивна (инфламаторна) пролиферација на белите крвни клетки и лимфните јазли: леукоцитоза, акутен неспецифичен лимфаденит, хроничен неспецифичен лимфаденит Неопластична пролиферација на белата крвна лоза - етиолошки и патогенетски фактори Лимфоиди неоплазми : non-Hodgkin i Hodgkin lymphomi Миелоидни неоплазми (акутна миелоична леукемија, миелодиспластичен синдром, хронична миелопродиферативна болест)	5						
Патологија на кардиоваскуларен систем Болести на артериските крвни садови Атеросклероза и артериолосклероза : дефиниција, епидемиологија, ризик фактори, етиопатогенеза, морфологија, компликации. Аневризми: дефиниција, видови според етиологија и форма, компликации и прогноза. Болести на вените: варикозни вени, флеботромбоза и тромбофлебит Патологија на срцето Конгестивна (лева и десна) срцева слабост: општо за срцевата слабост: приципи, компензаторни менханизми, декомпензација, морфологија, ефекти на други органи, Исхемична срцева болест (етиологија и патогенеза): ангина пекторис, миокарден инфаркт (етиологија и патогенеза, морфологија, клиничка презентација, доцни компликации), хронична исхемична срцева болест, нагла срцева смрт	6						

	<p>Болести на миокардот Миокардитиси: дефиниција и класификација според Далас-овите критериуми: примарни, секундарни, миокардити кај Morbus rheumaticus, Ендокардитиси : најзначајните видови (дефиниција, морфологија, компликации):</p> <p><i>Патологија на респираторен систем</i> Патологија на носна парзнина и параназални синуси: акутен и хроничен ринит, алергиски ринити, хронични специфични ринити, акутен и хроничен синусит, туморовидни творби и тумори на носот и параназалните синуси Патологија на ларинкс: акутен и хроничен ларингит, едем и амилоидоза на ларинкс, тумори на ларинкс Патологија на бели дробови Циркулаторни и васкуларни промени во бели дробови: акутен и хроничен застој, белодробен едем, АРДС, пулмонална хипертензија Опструктивни белодробни заболувања: емфизем, акутен и хроничен бронхит и бронхиолит, бронхијална астма, бронхиектазии Воспаленија на бели дробови: бронхопнеумонија, лобарна пнеумонија, белодробен апсцес, интерстицијални пнеумонии Рестриктивни белодробни заболувања: Тумори на бели дробови: примарни тумори, секундарни (метастатски) тумори Патологија на плевра: насобирање на воздух и течности, воспаленија</p>	5
	<p>Усна шуплина</p> <ul style="list-style-type: none"> • Конгенитални малформации • Воспаленија на слузокожата на усната шуплина: неспецифични воспаленија : бактериски и вирусни специфични и специјални форми на воспаленија • Периапикална болест • Промени на усната слузница кај системските болести • Псеудотуморски лезии и бенигни тумори на слузокожата: papilloma, myoblastoma, fibroma, haemangioma, epulis • Преканцерозни лезии на слузокожата: леукоплакија и еритроплакија • Малигни тумори на слузокожата : carcinoma planocellulare, adenocarcinoma, melanoma malignum, sarcomi • Одонтогени цисти и цисти на вилиците : радикуларна, фоликуларна и циста дентигероза; фисурални цисти • Одонтогени тумори : dentinom, cementom, fibrom, ameloblastom • Плунковни жлезди : воспаленија, автоимуни заболувања, цисти, сијалолитијаза • Тумори на плунковните жлезди бенигни : мономорфен и плеоморфен аденом, Warthinov tumor 	5

	малигни : carcinoma mucosidermoide, cylindroma, carcinoma acinocellulare, карциноми настанати во tumor mixtus, adenocarcinoma, carcinoma anaplasticum	
	<p>Хранопроводник</p> <ul style="list-style-type: none"> • Болести на хранопроводникот : Лезии поврзани со моторни дисфункции, воспаленија тумори ; <p>Желудник</p> <ul style="list-style-type: none"> • Воспаленија : акутен и хроничен гастритис • Улкусна болест : пептичен улкус и акутни улцерации на желудник • Тумори : бенигни (ненеопластични и неопластични полипи) и малигни (adenocarcinoma , lymphoma) <p>Тенко и дебело црево</p> <ul style="list-style-type: none"> • Воспаленија- инфективни ентероколитиси • Идиопатска инфламаторна цревна болест : Morbus Crohn i collitis ulcerativa • Механички и васкуларни цревни болести : исхемична цревна болест, интестинална опструкција • Тумори на тенкото црево : carcinoid, lymphom, stromal cell tumors • Тумори на дебелото црево и ректум : полипи и , аденокарциноми. 	3
	<p>Патологија на хепатобилијарниот систем и панкреас :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вирусни хепатитиси • Цирози • Тумори на црн дроб • жолчно кесе : воспаление, калкулоза, тумори • Панкреас : акутна хеморагична некроза • Тумори на егзокрин и ендокрин панкреас 	3
	колоквиум	4
	<p>Патологија на уринарен систем:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Гломерулопати: дефиниција, клинички синдроми, патогенеза на гломеруларното оштетување, механизми на прогресија на гломеруларните болести • Опструктивна уропатија и уролитијаза • Тумори на бубрегот: бенигни и малигни • Мочен меур : воспаление, калкулоза, тумори 	2
	<p>Патологија на хипофиза; Тиреоида:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тиреотоксикоза • Хипотиреоидизам • Струма : дифузна нетоксична, нодозна • Тумори : аденоми и малигни тумори - карциноми • (папиларен, фоликуларен, медуларен анапластичен) <p>Хипо и хиперпаратиреоидизам</p>	3
	<ul style="list-style-type: none"> • Мастопатична болест на градата. Тумори на градата • Бенигни тумори (фиброаденом, гигантски фиброаденом, филодес тумор, интрадуктален папилом) • Малигни тумори: 	2

	Карцином (инциденција, етиологија, локализација, видови, патоанатомски промени, метастазирање);	
	<p>Мозочен едем, покачен интракранијален притисок и хернијација</p> <p>Цереброваскуларни заболувања Интракранијални крвавења</p> <ul style="list-style-type: none"> • Интрацеребрални • Субарахноидални • Инфаркт • трауматски <p>Инфекции</p> <ul style="list-style-type: none"> • Акутен менингоенцефалитис : бактериски, вирусен, мозочни абсцеси • Encefalitis <p>Тумори</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gliomi (Astrocytoma Oligodendroglioma Ependimoma, Meduloblastoma) • Meningeomi • Тумори на периферни нерви 	4
	<p>Патологија на тестис и епидидимис</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тумори на тестис и епидидимис (епидемиологија, класификација, и клиничко значење), <p>Патологија на простата</p> <ul style="list-style-type: none"> • Нодуларна хиперплазија (епидемиологија, етиологија, патогенеза, морфологија и клинички импликации) • Тумори: простатичен карином (епидемиологија, етиологија, фактори на ризик, класификација и клинички импликации) 	2
	<p>Патологија на грлото на матката</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тумори • Бенигни: ендоцервикален полип • Премалигни и малигни: цервикална интраепителна неоплазма и инвазивен карцином (епидемиологија, етиологија, ризик фактори, патогенеза, морфологија и класификација на прекурсорните лезии и карциномот и клинички импликации). <p>Патологија на телото на матката</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хормон-индуцирани промени • Тумори на ендометриумот и мазната мускулатура <p>Патологија на овариум</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тумори • Примарни (епидемиологија, класификација, и клиничко значење) • Секундарни (метастатски) 	3
	<p><i>Патологија на кожа</i></p> <p>Дефиниција на термините</p>	4

	<ul style="list-style-type: none"> • Макроскопски термини: макула, папула, нодул, плака, везикула, була, меур, пустула, уртика, сквама лихенификација, екскоријација, онихолиза. • Микроскопски термини: хиперкератоза, паракератоза, акантоза, дизкератоза, акантолиза, папиломатоза, лентиринозен, спонгиоза, егзоцитоза, ерозија, улцерација, вакуолизација. <p>Пореметувања на пигментацијата и меланоцити</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пореметувања на пигментација: витилиго, пигментни лезии: ефелиди, мелазма и лентиго. • Тумори од меланоцитно потекло: пигментен невус, диспластични невуси и малигни меланом. <p>Тумори на кожа</p> <ul style="list-style-type: none"> • Епителни (епидермални) тумори • Дермални тумори <p>Булозни дерматози</p> <ul style="list-style-type: none"> • Инфламаторни булозни болести: пемфигус, булозен пемфигоид, херпетиформен дерматит <p>Воспалителни дерматози</p>	
	<p>Воспаленија : остеомиелитис</p> <p>Тумори на коски и туморовидни лезии</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тумори кои создаваат коска : osteoma, osteoid osteoma, osteoblastoma, osteosarcoma • Тумори кои создаваат рскавица : osteochondroma, chondroblastoma, chondromixoid fibroma, chondrosarcoma • Тумори на фиброзно ткиво : фиброзна дисплазија, fibrosarcoma, malignant fibrous histiocytoma • Ewing sarcoma, giant cell tumor, метастатски тумори 	4
	<p>Тумори кои потекнуваат од :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мускулното ткиво • Масното ткиво • Други тумори 	2
	КОЛОКВИУМ	3
	<i>Практична настава (35 препарати)</i>	
	<p><i>Патологија на кардиоваскуларен систем</i> Thrombosis arteriae atherosclerotica, Infarctus myocardii, Endocarditis bacterialis</p>	1
	<p><i>Патологија на респираторен систем</i> Sinusitis chronica, Pneumonia lobaris, Carcinoma planocellulare pulmonum</p>	1
	<p><i>Патологија на усната шуплина</i> Gingivitis chr., Syaloadenitis chr., Cystis radicularis, Epulis gigantocellulare,</p>	1
	Papilloma linquae, Tumor mixtus glanullae salivaris, Adenoid cystic carcinoma,	1
	<p><i>Патологија на дигестивниот систем</i> Ulcus chronicum pepticum ventriculi, Cholecystitis chronica, Cirrhosis hepatis</p>	1
	<i>Патологија на уринарен систем</i>	1

	Pyelonephritis suppurativa ac., Carcinoma transitiocellulare vesicae urinariae, Hyperplasio simplex endometrii, ВРН																																																
	КОЛОКВИУМ	2																																															
	Патологија на града и РЕС Mastopathia fibrosa cystica, Carcinoma mammae, Lymphadenitis chr. Reactiva, Hodgking Lymphoma	1																																															
	Патологија на ендокрин систем Struma colloides, Carcinoma papillare glandulae thyreoideae	1																																															
	Патологија на централен нервен систем Meningeoma, Glioblastoma, Schwannoma	1																																															
	Патологија на кожа Carcinoma planocellulare labii oris inferioris, Carcinoma baseocellulare cutis, Melanoma malignum	1																																															
	Патологија на локомоторен систем Osteochondroma, Osteosarcoma, Rbdomyosercoma	1																																															
	КОЛОКВИУМ	2																																															
Организација	Теоретска настава 60 часа Практична настава 15 часа																																																
Методи на учење	Интерактивна настава(теоретска), работа во мали групи (вежби), и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС																																																
Излезност од учењето	Излезност од теоретската настава: - основни познавања за патологија на кардиоваскуларен систем - основни познавања на патологија на РЕС - пошироки познавања на патологија на дигестивниот систем - основни познавања на патологија на респираторен систем - основни познавања на патологија на хепатобилијарен - панкреатичен систем - основни познавања на патологија на уринарниот систем - основни познавања на патологија на ендокрин систем - основни познавања на патологија на кожа																																																
Оценка на активноста на студентот	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">активности</th> <th colspan="2">бодови</th> </tr> <tr> <th>минимум</th> <th>максимум</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Редовност на теоретска настава</td> <td>3</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Активност на теоретска настава</td> <td>6</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Редовност на практична настава</td> <td>3</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Активност на практична настава</td> <td>9</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Континуирана проверка (2 колоквиума)</td> <td>30</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Завршен испит</td> <td>9</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>вкупно</td> <td>60</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Освоени бодови</th> <th>оценка</th> <th>ECTS оценка</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>< 60</td> <td>5</td> <td>F</td> </tr> <tr> <td>60-67</td> <td>6</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>68-75</td> <td>7</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>76-84</td> <td>8</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>85-93</td> <td>9</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>94-100</td> <td>10</td> <td>A</td> </tr> </tbody> </table>		активности	бодови		минимум	максимум	Редовност на теоретска настава	3	5	Активност на теоретска настава	6	10	Редовност на практична настава	3	5	Активност на практична настава	9	15	Континуирана проверка (2 колоквиума)	30	50	Завршен испит	9	15	вкупно	60	100	Освоени бодови	оценка	ECTS оценка	< 60	5	F	60-67	6	E	68-75	7	D	76-84	8	C	85-93	9	B	94-100	10	A
активности	бодови																																																
	минимум	максимум																																															
Редовност на теоретска настава	3	5																																															
Активност на теоретска настава	6	10																																															
Редовност на практична настава	3	5																																															
Активност на практична настава	9	15																																															
Континуирана проверка (2 колоквиума)	30	50																																															
Завршен испит	9	15																																															
вкупно	60	100																																															
Освоени бодови	оценка	ECTS оценка																																															
< 60	5	F																																															
60-67	6	E																																															
68-75	7	D																																															
76-84	8	C																																															
85-93	9	B																																															
94-100	10	A																																															

Оптовареност на студентот /часови	Предавања	60
	Подготовка за предавање	40
	Консултации	5
	Вежби	15
	Подготовка за вежби	15
	Вкупно	135
	Оценување	45
	Се вкупно	180
	кредити	6
Проверка на знаењето	Континуирана проверка на знаењето во текот на теоретската и практичната настава, 2 колоквиума; завршен испит: Теоретски : усна шуплина, РЕС, Горни дишни патишта, Периферен нервен систем, Кожа, Локомоторен систем. Практичен : 5 препарати (2 општа +3 специјална)	
Учебни помагала	1. Авторизирани предавања по Патологија 1. Катедра по патологија Медицински факултет, 2008. 2. Kumar V, Cotran RS, Robbins SL. Robbins basic pathology. 7th ed. W.B. Saunders Company, Philadelphia, 2003. 3. Кумар В, Котран РС, Робинс СЛ. Основи патологије. 5 издање. Школска књига, Загреб, 1994.	
Јазик на кој се изведува наставата	македонски	